

Valtioneuvoston hyvinvointialueita koskevan ohjauksen johtoryhmä

Aika 22.1.2025 klo 14.30–16.00

Paikka VN linna kh Snellmanni/Teams

Läsnä	Juha Majanen	valtiovarainministeriö	puheenjohtaja
	Veli-Mikko Niemi	sosiaali- ja terveysministeriö,	
		varapuheenjohtaja	
	Kirsi Pimiä	sisäministeriö, varapuheenjohtaja	
	Ville-Veikko Ahonen	valtiovarainministeriö	
	Tanja Rantanen	valtiovarainministeriö	
	Kari Hakari	sosiaali- ja terveysministeriö	
	Anna Cantell-Forsbom	sosiaali- ja terveysministeriö	
	Annakaisa Iivari	sosiaali- ja terveysministeriö	
	Taneli Puumalainen	sosiaali- ja terveysministeriö	
	Kimmo Kohvakka	sisäministeriö	
	Tiina Snellman	sisäministeriö	
	Riitta Aejmelaeus	valtiovarainministeriö	
	Minna Saario	sosiaali- ja terveysministeriö	
	Noora Heinonen	valtiovarainministeriö	
	Antto Korhonen	valtiovarainministeriö	
	Andreas Blanco Sequeiros	sosiaali- ja terveysministeriö	
	Elina Vesterinen	sosiaali- ja terveysministeriö	
	Teija Mankkinen	sisäministeriö	
	Markku Mölläri	valtiovarainministeriö	sihteeri
	Marja-Leena Laakso	valtiovarainministeriö	
	Virpi Vuorinen	valtiovarainministeriö	
Kutsuttuina	Petra Kokko	sosiaali- ja terveysministeriö	
	Laura Pitkänen	valtiovarainministeriö	

Käsitellyt asiat

1. Kokouksen avaus ja edellinen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Puheenjohtaja aloitti kokouksen kello 14.30. Puheenjohtaja kiitti kansliapäällikkö Kirsi Pimiää hyvästä yhteistyöstä. Kirsi Pimiä kiitti ja toivotti hyvinvointialueuetyöhön menestystä.

2. Hyvinvointialueiden tehtäviä koskevat valtakunnalliset tavoitteet

Noora Heinonen esitteli valtakunnallisten tavoitteiden keskeiset aiheet. Elokuun alusta voimaan tulleen lain mukaan nykyisiä soten ja pelan tavoitteita yhteensovitetaan. Tältä pohjalta on tavoitteita yhdessä kehitetty ja käytetty vanhoja tavoitteita pohjalla. Yhteensovitus ei kaikilta osin ole ollut kovin helppoa. Esitys on nyt etenemässä lausuntokierrokselle. Asia ei ole vielä ollut poliittisessa keskustelussa, vaan haluttiin ensi kuulla laaja asiantuntijanäkemyks. Esitys on, että asiakirja lähetettäisiin 27.1.2025 lukien lausunnolle viiden viikon ajaksi. Tavoitteiden on tarkoitus kestää aluevaltuustokauden ajan. Mittareita voidaan ajan edetessä tietopohjan karttuessa tarkentaa.

Tavoitteina olisivat väestön hyvinvointi, terveys ja turvallisuus kärkenä, yhdenvertaiset palvelut ja taloudellinen kestävyys sekä näiden perustana henkilöstö, tieto ja yhteistyö.

Keskustelussa todettiin, että on tärkeää saada hyvinvointialueiden näkemykset asiaan. STM ja SM olivat tyytyväisiä valmisteluun. Strategiset tavoitteet kiinnittyvät kansallisen ohjauksen tekemiseen, mutta eivät ole erityisen operatiivisia. Todettiin myös, että strategiset uudistamista edistävät asiat, jotka vievät myös reformiuudistuksen tavoitteita eteenpäin pitäisi nyt valita ja saada tukea alueille, joilla on haasteita. Tunnistettiin valmistelutyön keskeneräisyys ja pohdittiin myös, onko paras lähtökohta se, että tavoitteet ovat laajat ja yleistasoiset.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty hyvää työtä, mutta pohti, onko paperilla ohjaavaa vaikutusta hyvinvointialueilla. On tarve kytkeä hyvinvointialueet nopeasti mukaan, lausunnon lisäksi mahdollisesti myös muun yhdessä tekemisen kautta. Ohjauksen pitäisi osoittaa muutossuunta, mutta mittareita ei voi olla kovin paljon. Ohjaus kehittyä ajan myötä.

Päätettiin käynnistää lausuntokierros esityksen mukaisesti ajalle 27.1.–28.2.2025. Todettiin, että ministeriryhmälle esitellään tulokset lausuntokierroksen jälkeen.

3. Ohjaustieto: ohjaustiedon koordinaatioryhmässä tunnistettuja ongelmia

Riitta Aejmelaus esitteli tiedolla johtamisen tilanteen. Tarvitaan tiedon tuotannon ja käytön rakenteiden uudistamista toimivuuden lisäämiseksi. Petra Kokko esitteli koordinaatioryhmän tunnistamia haasteita, viranomaisten yhteistyön ja tiedon liikkuvuuden esteitä. Tiedonkeruussa on tunnistettu yli sata estettä, tietojen yhteensopivuus on myös eriparista, analysointiresurssia tarvitaan erityisesti. THL on selvittänyt tiedonkeruiden päällekkäisyyksiä. Erillisiä tiedonkeruita voitaisiin tulevaisuudessa toteuttaa keskitetyllä mallilla. Henkilöstötiedon saapuminen Tilastokeskuksesta hyvinvointialueiden ohjaustarpeisiin kestää huomattavan pitkään. Tarvitaan tietoaaltaita, joista voidaan poimia tietoa tekoälyllä. Pitäisi yhdessä luoda rakenteita, joissa tunnistetaan ihmisten tarpeita. Virastojen pitkittynyt keskustelu tietojen antamisesta pitäisi ratkaista.

Puheenjohtaja totesi tietojen saatavuuden ja tiedonsaantioikeuksien olevan tärkeää ohjauksen ja analyysin kannalta. Asiat vaativat myös lainsäädäntöratkaisuja.

Keskustelussa todettiin, että ongelmat on tunnistettu pitkään. Arvokasta, että on tunnistettu kentän ongelmia asiassa. Verkostomainen malli vaatii yhä kehittämistä ja yhteistyötä. Tietorekisteriä ei ole ollut ja osaamista on puuttunut, pelastuspuolella myös tiedonkeruita on kyseenalaistettu. Taustalla vaikuttavat yhä kuntapohjaisen tiedonkeruun tarpeet. Tärkeää on muodostaa tahtotila, mitä ohjaukselta odotetaan. Toimija-arkkitehtuurilla on myös merkitystä. Nousi kysymys, mikä olisi ensimmäinen askel eteenpäin.

Puheenjohtaja totesi, että asiassa ollaan jo pitkällä: katsotaan mitä tietoa ohjauksessa tarvitaan olennaiseen keskittyen, lisäksi kysymys onko mahdollista supistaa tiedonkeräämistä otantojen avulla. Virastojen ohjaaminen samaan suuntaan on tärkeä: Tilastokeskus, THL ja KELA-yhteistyön ja lainsäädännön esteet tulisi tarkentaa ja kuvata. Lainsäädäntöä täytyisi tarkastella etenemisen vuoksi nopeasti. STM totesi, että uusi EU-lainsäädäntö tulee muuttamaan terveydenhuollon tietojen käsittelyä, jolloin myös tietojen yhteis- ja toissijainen käsittely voi nopeutua. Henkilötietojen käsittely on lainsäädännössä rajoitettua, summatietoa ei niinkään. Riitta Aejmelaeus ja Petra Kokko voivat tehdä dokumentin etenemisestä ja huomioida virastojen yhteistyön asiassa.

4. SM ja STM vuosiselvitykset

Tiina Snellman esitteli SM:n osalta pelastustoimen vuoden 2023 tietojen perusteella tehdyn arvioinnin tavoitteiden toteutumisesta ja kehittämistoimet. Raportti odottaa vielä julkaisulupaa ministerin esikunnasta. Palvelujen saavutettavuus on parantunut ja onnettomuuksien määrä on laskenut. Tulipalojen määrä on pysynyt vakiona, henkilöstön saatavuus on noussut haasteelliseksi. Alueiden välillä on suuria eroja palvelujen saatavuudessa erityisesti harva-alueilla. Kaikilla alueilla on puutteita väestönsuojeluun varautumisessa. Henkilöstöhaasteisiin vastataan koulutuksella ja tilanne on paranemassa lähivuosina.

Andreas Blanco Sequeiros ehdotti, että sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskevan selvityksen käsittely siirrettäisiin seuraavaan kokoukseen JTS-käsittelyn ja poliittisen käsittelyn vuoksi. STM:n selvityksessä käytetään jo vuoden 2024 lukuja. Käytiin keskustelu valmistelun aikataulusta, josta tunnistettiin epäselvyyttä. Todettiin, että JTS-valmistelussa odotusarvona on, että palvelujen järjestämisen ja rahoituksen riittävyyden arvio tuotetaan.

5. Valtioneuvoston hyvinvointialueita koskevan ohjauksen johtoryhmän valmistelujaoston kokoonpanon muutokset

Ville-Veikko Ahonen esitteli valmistelujaoston jäsenistöä koskevat muutosehdotukset, jotka johtoryhmä hyväksyi.

6. Muut asiat

Ei muita asioita.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 16.00.